

Motion till riksdagen

1989/90:So16

av Daniel Tarschys m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1989/90:81 om
ledningsansvaret inom den offentliga hälso- och
sjukvården, m.m.

Förslaget om att det på vissa enheter ska finnas en *patientansvarig läkare* syftar till att förbättra kontinuiteten inom sjukvården. Detta är en angelägen åtgärd, som vi under en följd av år har påtalat i våra sjukvårdsmotioner. Folkpartiets förslag är som bekant att var och en ska kunna välja sin egen husläkare som därmed också blir huvudansvarig för kontakter med sjukvården (se härom motion FP 1989/90:037). Förslaget om patientansvarig läkare påminner i väsentliga drag om detta gamla folkpartikrav.

Vi har mot denna bakgrund inga starka invändningar mot propositionens förslag i denna del. Något som vi emellertid saknar är en markering av den enskildes rätt att själv välja sin egen läkare. Denna valfrihet är viktig för att säkerställa en förtroendefull relation mellan läkare och patient. Inom den slutna vården kan det i många fall finnas praktiska svårigheter att förverkliga detta mål, men det är ändå angeläget att den enskilde så långt som det är möjligt ska kunna påverka valet av patientansvarig läkare. Särskilt när det gäller långa vårdtider är detta viktigt. Inom den öppna vården bör valfriheten för patienten vara regel, inte undantag. Denna princip bör komma till uttryck i hälso- och sjukvårdslagen.

Vad gäller *rätten för äldre och handikappade att flytta från kommun* till en annan delar vi den bedömning som kommer till uttryck i propositionen. Folkpartiet har länge med skärpa påtalat de orimliga frihetsbegränsningar som rått på detta område. Många äldre människor har sina närmaste på andra orter än där de själva bor. Att den som så önskar ska kunna bosätta sig närmare sina anhöriga är därför en väsentlig frihetsfråga.

Riksdagen har vid flera tillfällen också uttalat sig i denna riktning. Vi finner det tillfredsställande att rekommendationer om detta nu har utfärdats av kommun- och landstingsförbunden. I likhet med regeringen anser vi att den praktiska tillämpningen av dessa rekommendationer noga måste följas. Skulle inget annat hjälpa krävs lagstiftning för att garantera rätten till flyttning.

Förslaget om ändring i hälso- och sjukvårdslagen i syfte att underlätta behandling av *utomlänspatienter* tillstyrker folkpartiet. Vi anser emellertid att nuvarande riksavtal inte ger tillräcklig rörelsefrihet inom landet för personer i behov av sjukvård. Patienter som står under längre tids behandling måste ges vidgade möjligheter att vistas utomlans, t.ex. under semesterperioder.

Personer som t.ex. är behov av dialys, kontroll av diabetes, omläggningar av sår m.m. måste således ges möjlighet att resa obehindrat inom landet.

Mot. 1989/90

So16

En utveckling av denna service ankommer självfallet i första hand på sjukvårdshuvudmännen. Att undanröja systembrister inom sjukvården är emellertid också ett ansvar för statsmakterna, och regeringen bör därför ta de initiativ som kan vara erforderliga i anslutning till den lagändring som nu beslutas.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen med ändring i regeringens förslag beslutar om sådan lydelse av hälso- och sjukvårdslagen i berörda delar att kontinuitet och valfrihet för patienten i kontakterna med läkare tryggas i enlighet med vad i motionen anförts,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utvidgade vårdmöjligheter för utomlänspatienter.

Stockholm den 22 februari 1990

Daniel Tarschys (fp)

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Barbro Westerholm (fp)

Ulla Orring (fp)